

ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO RIBOTO JUDUMO ASMENIMS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo riboto judumo asmenims organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja reikalavimus bei sąlygas organizuojant ambulatorinių bei stacionarinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą riboto judumo asmenims viešojoje įstaigoje Respublikinėje Vilniaus psichiatrijos ligoninėje (toliau – Ligoninė).

2. Aprašo tikslas – užtikrinti prieinamas ir saugias asmens sveikatos priežiūros paslaugas riboto judumo asmenims.

3. Aprašu privalo vadovautis visi Ligoninės darbuotojai, kurie, vykdydami jiems pavestas funkcijas Ligoninėje, susiduria su riboto judumo asmenimis, taip pat darbuotojai, kurie dalyvauja organizuojant ir užtikrinant asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą riboto judumo asmenims.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Riboto judumo asmuo** – fizinis asmuo, kurio judumas yra ribotas dėl bet kokios fizinės negalios (jutiminės arba judėjimo, nuolatinės arba laikinos), intelekto negalios arba sutrikimo ar bet kurios kitos negalios arba amžiaus ir kuriam dėl jo būklės reikia atitinkamo dėmesio, o paslaugas, teikiamas visiems asmenims, reikia pritaikyti prie jo specialių poreikių.

4.2. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme, Riboto judumo asmenims palankios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vertinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. V-1124 „Dėl Riboto judumo asmenims palankios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Vertinimo aprašas) ir kituose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS FIZINĖS APLINKOS PRITAIKYMAS

5. Siekiant riboto judumo asmenims užtikrinti prieigą prie Ligoninės pastatų / medicininių struktūrinių padalinių:

5.1. patekimas į Ligoninės teritoriją kontroliuojamas pakeliamu užtvaru ir atidaromas pacientui ar lankytojui neišlipus iš automobilio, automobiliu galima privažiuoti prie visų medicininių struktūrinių padalinių;

5.2. kelias iki Ligoninės pastatų be perkryžių, lygus ir asfaltuotas, pritaikytas privažiuoti tiek automobiliu, tiek pasiekti juos asmenims, besinaudojantiems judėjimo pagalbos priemonėmis;

5.3. prie Priėmimo – skubios pagalbos skyriaus, Ūmių psichikos sutrikimų skyriaus, Alzheimerio ligos ir somatopsichiatrijos skyriaus, Gerontopsichiatrijos skyriaus, II skyriaus, Reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyriuje įrengtos nuožulnos;

5.4. pacientai ir lankytojai į medicininius struktūrinius padalinius įleidžiami Ligoninės darbuotojų, atidarant ir uždarant duris;

5.5. įėjimo į pagrindinį Ligoninės pastatą durims atidaryti reikalinga jėga atitinka Vertinimo aprašo reikalavimus;

5.6. kai medicininiai struktūriniai padaliniai nutolę vienas nuo kito ir pacientui būtų reikalinga eiti per lauko teritoriją į kitą padalinį, riboto judumo pacientas, esant poreikiui, pervežamas specialiai pritaikytu Ligoninės tarnybiniu automobiliu.

6. Vidinės infrastruktūros pritaikymas:

6.1. patalpose užtikrintas judėjimas vežimėlių, vaikštynių naudotojams;

6.2. pastatuose stiklinės durys ar jų įstiklinti plotai aiškiai pažymėti vaizdiniais indikatoriais;

6.3. mediciniuose struktūriniuose padaliniuose įrengti sanitariniai mazgai su praustuvu, unitazu, asmens apiprausimo ir perrengimo vieta;

6.4. mediciniuose struktūriniuose padaliniuose įrengti dušai, kuriais gali naudotis neįgaliųjų vežimėlių naudotojai, sunkiai paeinantys pacientai arba besinaudojantys specialiomis dušo kėdėmis;

6.5. yra palatų, pritaikytų neįgaliojo vežimėlio naudotojams;

6.6. yra keltuvai į vieną iš medicininių struktūrinių padalinių, esančių antrame pastato aukšte.

III SKYRIUS MEDICINOS PRIEMONIŲ PRITAIKYMAS

7. Ligoninėje naudojamos medicinos priemonės, pritaikytos riboto judumo asmenims:

7.1. portatyvinis rentgeno aparatas;

7.2. vežiojamas ultragarso aparatas.

IV SKYRIUS AMBULATORINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

8. Riboto judumo asmenys registruotis konsultacijai ir / ar tyrimui gali tiek tiesiogiai, atvykus į Konsultacijų centro registratūrą, tiek nuotoliniu būdu (telefonu ar internetu per išankstinės pacientų registracijos sistemą).

9. Atvykus į Konsultacijų centrą, kai riboto judumo pacientą lydi palydovas, sudaromos sąlygos palydovui pacientą palydėti iki paslaugų teikimo kabineto. Esant galimybei, gali būti organizuojamas gydytojo atvykimas konsultacijai teikti į kitą kabinetą, kuriame yra užtikrinamas patekimas riboto judumo asmeniui.

10. Paciento sutikimu ir asmens sveikatos priežiūros specialisto leidimu, paciento palydovas gali dalyvauti teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas pacientui, kai tai neprieštaruoja tokių paslaugų teikimo reikalavimams bei yra Aprašo 11 punkto sąlygos.

11. Jei pacientas sutinka, informacija, susijusi su paciento sveikata, teikiamomis ar reikalingomis asmens sveikatos priežiūros paslaugomis gali būti suteikiama kartu dalyvaujant ir paciento palydovui.

12. Atvejais, kai pacientas asmens sveikatos priežiūros paslaugai ar konsultacijai nelydimas palydovo, pastarajam sudaromos sąlygos palaukti paciento Konsultacijų centre.

13. Riboto judumo asmenys, nelydimi palydovo, turi teisę į Ligoninės darbuotojo pagalbą: būti palydėtiems iki gydytojo ar tyrimų kabineto, prirėkus, patekti į tualetą ir kt.

V SKYRIUS STACIONARINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

14. Riboto judumo asmenys mediciniuose struktūriniuose padaliniuose hospitalizuojami pagal galimybes į palatas, labiausiai pritaikytas jų poreikiams. Pacientui, visiškai negalinčiam savarankiškai judėti, gali būti paskirta ilgalaikė slauga jo hospitalizacijos laikotarpiu.

15. Nustačius griuvimo riziką, pacientams pagal galimybes pritaikoma saugi aplinka.

16. Jei pacientas yra lydimas asmens, kuris pacientui yra svarbus teikiant emocinį palaikymą, užtikrinant savarankiškumą, padedant suprasti informaciją apie pacientui skiriamą gydymą, gali būti leidžiama palydovui būti su pacientu dalį paciento hospitalizacijos laikotarpio. Sprendimą dėl palydovo dalyvavimo tiesiogiai laiko, trukmės ir kitų sąlygų priima pacientą gydantis gydytojas,

suderinęs su medicininio struktūrinio padalinio, kuriame hospitalizuotas pacientas, vadovu ir įvertinęs medicininio struktūrinio padalinio specifiką, paciento būklę ir jo savarankiškumo galimybes, ar toks sprendimas netrukdytų gydymo procesui.

17. Aprašo 16 punkto nuostata netaikoma, kai medicininiam struktūriniame padalinyje hospitalizuoti imunosupresuoti ar jiems prilygstantys sudėtingų būklių pacientai, reikalinga nuolatinė infekcijų kontrolė, dėl ko ribojamas kontaktas iš išorės, pacientams teikiamos intensyvios slaugos procedūros.

18. Hospitalizacijos metu pacientai pagal poreikį ir Ligoninės galimybes aprūpinami pagalbinėmis priemonėmis, padedančiomis saugiai judėti.

19. Atsižvelgiant į pacientui paskirtą dienotvarkę ir paciento poreikį, sudaromos galimybės pacientui, kurio judumas yra ribotas, hospitalizacijos metu pabūti lauke.

20. Tiek hospitalizavimo metu, tiek perkeliant pacientą iš vieno medicininio struktūrinio padalinio į kitą, pacientas lydimas Ligoninės darbuotojų, kai reikia – teikiant pritaikytą pagalbą pagal paciento judėjimo poreikį ir galimybes.

VI SKYRIUS INFORMACIJOS TEIKIMO PRITAIKYMAS

21. Jei pacientas turi klausos negalią ir dėl to neįmanoma įvertinti paciento būklės, užtikrinama gestų kalbos vertimo paslauga.

22. Pacientui, kuriam sudėtinga arba jis negeba komunikuoti žodžiu, tačiau geba skaityti, suvokti rašytinį tekstą – informacija jam gali būti pateikiama su juo bendraujama raštu.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Aprašas keičiamas, pildomas ar koreguojamas Ligoninės direktoriaus įsakymu pasikeitus teisės aktų reikalavimams ar darbo organizavimo tvarkai.

24. Aprašas skelbiamas Ligoninės internete bei medicininuose struktūriniuose padaliniuose.
